

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

22 JUNI, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MOJA

KIKAO CHA HAMSINI NA SITA – TAREHE 22 JUNI, 2018

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

**470. MHESHIMIWA ZAINAB MNDOLWA AMIRI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:- Daraja la Kigamboni ni kichocheo cha maendeleo ya kiuchumi na mawasiliano:-

- (a) Je, tangu daraja hilo lianze kutumika Serikali imekusanya kiasi gani cha fedha kinachotokana na malipo kwa wanaovuka na vyombo vyaa moto;
- (b) Je, ni lini Serikali itaweka utaratibu wa kutumia kadi maalum “smart card” kulipia kwa mwezi malipo kwa wanaovuka darajani hapo kwa vyombo vyaa moto.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

471. MHESHIMIWA WILFRED MUGANYIZI LWAKATARE (BUKOBA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Kukua kwa elimu ya uraia na ufahamu wa mambo ya kisiasa kumefanya Wananchi wengi kuupokea Mfumo wa Vyama vyingi na kuchagua Wawakilishi wengi wa Vyama vya upinzani kuongoza Kamati za Maendeleo za Kata, Halmashauri za Miji, Miji midogo, Wilaya, Manispaa, Majiji na Majimbo ya Ubunge na Udiwani:-

- (a) Je, Serikali haioni umuhimu wa kutengeneza Kanuni, utaratibu na mfumo wa kutoa elimu na maelekezo kwa Watendaji na Viongozi wa Kiserikali ili kupata ufahamu wa mabadiliko ya kisiasa yanayokua kwa kasi kuepusha migogoro na migongano ya usimamizi wa kazi baina ya Watendaji wa Serikali na Wawakilishi wa Wananchi;
- (b) Je, kwa nini Serikali isiweke utaratibu wa kuwa na chaguzi huru na haki kama vile Tume Huru ya Uchaguzi na chombo huru cha kusimamia chaguzi za Vitongoji, Vijiji na Mitaa.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

472. MHESHIMIWA KITETO ZAWADI KOSHUMA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Katika Vikao vya Ushauri vya Mkoa wa Mwanza (RCC) moja ya kipaumbele kwa mwaka wa fedha 2017/2018 ni ujenzi wa jengo la ghorofa tatu katika Hospitali ya Mkoa linalohitaji Shilingi bilioni nne na laki mbili (4.2 bilioni):-

Je, Serikali imetenga kiasi gani cha fedha kinachohitajika katika mwaka huu wa fedha.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

473. MHESHIMIWA MUSSA RASHID NTIMIZI (IGALULA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Wananchi wa Halmashauri ya Wilaya ya Tabora kwa kushirikiana na Mbunge wao wamejenga kituo kikubwa cha Polisi katika Kata ya Loya kilichogharimu zaidi ya Tshs. 100,000,000/= lakini mpaka sasa hakijaanza kufanya kazi:-

- (a) Je, Serikali ipo tayari kutenga bajeti kusaidia ujenzi wa nyumba za Askari na kurekebisha mapungufu mbalimbali yaliyopo;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kutoa gari jipya ili kurahisisha kazi ya ulinzi na Usalama katika eneo hilo kwani kituo hicho kipo kilomita 120 kutoka Makao Makuu ya Wilaya –Isikizya.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

**474. MHESHIMIWA HAWA SUBIRA MWAIFUNGA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Mkoa wa Tabora ni moja kati ya Mikoa inayokabiliwa na tatizo kubwa la ndoa za utotoni na kusababisha Watoto wengi wa kike kushindwa kumaliza Elimu ya Msingi au Sekondari. Aidha, hivi karibuni Serikali ilikata rufaa juu ya Sheria ya ndoa za utotoni ikitaka iruhusiwe Watoto wa kike kuolewa wakiwa na umri kuanzia miaka 14 ambapo hili ni kinyume na Sheria ya Mtoto ya Mwaka 2009:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kusaidia Watoto wa kike wa Mkoa wa Tabora angalau wengi waweze kupata Elimu ya Msingi na Sekondari kwa kupunguza ndoa za utotoni.

WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA:

475. MHESHIMIWA SIKUDHANI YASINI CHIKAMBO (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ulinzi na Jeshi la Kujenga Taifa:- Katika Wilaya ya Tunduru kulikuwa na Kambi ya Jeshi ambayo pamoja na mambo mengine ilishughulika na ulinzi katika Vijiji vya Wenje na Makande vilivyopo mpakani na Nchi ya Msumbiji:-

- (a) Je, Serikali haioni haja ya kurudisha Kambi hiyo ya Jeshi Wilayani Tunduru;
- (b) Kambi iliyokuwepo ilikuwa na hekta za ardhi zisizopungua 18000, Je, Serikali ina mpango gani wa kuendeleza maeneo hayo ambayo sasa yamekuwa vichaka.

WIZARA YA KILIMO:

476. MHESHIMIWA VICTOR KILASILE MWAMBALASWA (LUPA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Shirika la Kilimo Uyole lina Kituo cha Utafiti katika Kitongoji cha Nkena Kata ya Mtanila Wilayani Chunya; na kwa kuwa Kituo hicho kimehodhi

eneo kubwa sana na hakijafanya kazi kwa zaidi ya miaka kumi na tano (15):-

Je, ni lini Serikali italiachia eneo hilo kwa Wananchi kwa shughuli zao za kilimo.

477. MHESHIMIWA ALMAS ATHUMAN MAIGE (TABORA KASKAZINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Kituo cha Mafunzo ya Wanyamakazi na utengenezaji wa zana za kilimo katika Kata ya Upuge, Wilayani Uyui Mkoani Tabora kimechakaa sana na hakifanyi kazi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kukifufua Kituo hicho muhimu sana kwa mafunzo na zana zake Vijijini.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

478. MHESHIMIWA DKT. HADJI HUSSEIN MPONDA (MALINYI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Serikali imekuwa ikiahidi kufungua barabara ya Mikumi-Ifakara-Lupimo-Kilosa kwa Mpepo-Lonndo-Namtumbo

(T16) yenye urefu wa km 396 inayounganisha Mikoa ya Morogoro na Ruvuma:-

- (a) Je, ni lini barabara hii itafunguliwa ili ianze kutumika kwa kuwaunganisha Wakazi wa Mikoa hii miwili;
- (b) Je, ni lini kazi ya upembuzi yakinifu na usanifu wa kina wa barabara hii ya T16 utakamilika na kuanza ujenzi kwa kiwango cha lami.

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Kwamba, Bunge likubali kujadili Hali ya Uchumi wa Taifa kwa Mwaka 2017 na Mpango wa Maendeleo wa Taifa kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

Kwamba, Bunge likubali kupitisha Mapendekezo ya Serikali kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

(Majadiliano yanaendelea)

DODOMA
22 JUNI, 2018

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE